

то арестуваният и разпитваният е Левски, ръководителят на вътрешната комитетска организация, чийто живот и дейност сам е устроил на строго конспиративни начала. С показанията си той обикновено цели да скрие максимално своята работа, комитетската мрежа и дейността на БРЦК в България и извън нея, да омаловажи вече установени факти. Едновременно с това в някои случаи отговаря на въпроси, отнасящи се до лица, вече загинали или вън от опасност.

Като имаме предвид това, следва да анализираме и показанията му, отнасящи се до неговите връзки с Хаджи Димитър през 1868 г. Нека систематизираме в хронологически и логически ред сведенията, които могат да бъдат извлечени от цитирания по-горе разпит на 5 януари и ги свържем с други известни факти.

1. Докато бил още в Белград, Левски научил, "че в Букурещ е образуван комитет". По-късно разбрал, че с "комитета" се занимава Хаджи Димитър, а Д. Ценович е запознат с тази работа." Този "комитет" се пренесъл по-късно на Балкана.

От това следва, че под "комитет" Левски разбира организация, създадена при дайната роля на Хаджи Димитър, преди преминаването на четата през Дунава, и че тази организация се пренесла заедно с четата в Балкана. Явно е, че говори за Привременното правителство, прокламирано в "Закона" и "Правилника от 1868 г., и за които в тези документи се казва съвсем определено, че правителството ще тръгне заедно с четите и ще се установи на освободена територия в Балкана (Закон I, чл.5; Правилник, I, чл.9) Прокламацията до българския народ и обръщенията до султана и великите сили потвърждават също че "Привременното българско правителство" е "в Балкана". Известните ни "членове" на правителството, чийто подписи стоели под документите, поименно споменатите Хаджи Димитър и Стефан Караджа, Ив. Христович и др., още веднаж потвърждават, че комитетът, за който Левски говори в показанията си, и за който като отишъл в Букурещ разпитвал именно един от "членовете" Хаджи Димитър - е идентичен с организацията, за която били съставени "Законът" и "Правилникът" от 1868 г.

2. Възможно е Левски да е запитал с писмо или по човек букурещките емигрантски дейци до къде е стигнала подготовката за четите, защото още от първите месеци на 1868 г., когато започнало недоволството в легията срещу сръбското правителство, той не само знал, но бил напълно солидарен със Стефан Караджа и другите легионери, че през пролетта на тази година те трябва да осъществят намеренията, с които постъпили във военното училище - да организират широко